

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๐

ประกาศประธานพฤษสภาและประธานสภาผู้แทน
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา
พ.ศ. ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และ ๖ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๔๘๐ ประธาน
พฤษสภาและประธานสภาผู้แทน จึงประกาศไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

ประเภทเครื่องแบบ

ข้อ ๑ เครื่องแบบตำรวจรัฐสภาแบ่งออกเป็นสี่ประเภท

๑. เครื่องปกติ
๒. เครื่องหัด
๓. เครื่องสโมสร
๔. เครื่องเต็มยศ

ข้อ ๒ เครื่องปกติมีดังนี้

๑. หมวกทรงหม้อตาล สีกากี กะบังหน้าหมวกหนึ่ง
สีดำ สายรัดคางหนึ่งสีดำ มีตุ้มโลหะสีเงินรูปกลมแบน

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๕๐

คิดตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปเขนทับคทา ภายในเขนเป็นรูปพานรัฐธรรมนูญ เบื้องบนรัฐธรรมนูญมีอุณาโลมกับรัศมีโดยรอบที่ขอบเขนมีตัวอักษรว่า "พิทักษ์รัฐธรรมนูญ" เป็นลวดลายโปร่ง มีผ้าพันสีแดงทับในสำหรับหมวกทรงหม้อตาล ใช้ตราหน้าหมวกเล็ก ขนาดผ่าศูนย์กลาง ๓.๕ เซ็นเมตร

สำหรับนายตำรวจรัฐสภาตั้งแต่ชั้นนายดาบขึ้นไป มีหมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าหมวกหนังสีดำ สายรัดคางใหม่เงินมีดุมสายรัดอย่างเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีทาก

๒. เสื้อ (ก) เสื้อแบบราชการสีทาก มีดุมที่หน้าอกเจ็ดดุม มีกะเป๋ายึดติดภายนอกข้างขวาและข้างซ้ายข้างละสองกะเป๋าคือเป็นกะเป๋ายืนและล่างอย่างละสองกะเป๋ากะเป๋าสีเสื้อมีใบปกรูปมณฑลกลางแหลม มีแถบยึดติดตรงกึ่งกลางตามทางคิง แต่กะเป๋าล่างทำเป็นรูปข้อม ทั้งสี่กะเป๋ามีรั้งดุมที่ใบปกสำหรับขัดดุม ซึ่งติดอยู่ตรงปากกับมีอินทรรณูสีเดียวกับเสื้อเย็บเป็นแผ่นเหลี่ยมเรียวทางด้านไหล่ไปทางด้านคออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านทางไหล่

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๐

กว้าง ๔ เซนติเมตรเย็บกับตะเข็บเสื้อ ด้านทางคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายมนและขัดคมโดยวิธีเจาะเสื้อสอด ก้านดุมลงไปติดคงในเสื้อ ดุมทั้งสองมีลักษณะกลมแบน ทำด้วยโลหะสีเงิน

(ข) เสื้อเชิ้ตคอพับสีสักกี แขนยาวข้อมือรวบมี อินทรธนูสีเดียวกับเสื้อ และมีกระเป๋าท่อนอกเสื้อข้างละ กระเป๋ามีลักษณะดุมเดียวกับอินทรธนูและกระเป๋านของเสื้อ แบบราชการสีสักกี มีดุมโลหะสีเงินรูปกลมแบนสำหรับ ติดอกเสื้อห้าดุม สำหรับติดกระเป๋าสองดุมสำหรับ ติด อินทรธนูสองดุม สำหรับติดข้อมือสี่ดุม

การสวมเสื้อนี้ให้สอดชายล่างของเสื้ออยู่ภายในกางเกง สักกี

(ค) เสื้อแบบราชการสีขาวมีอินทรธนูทำนองเดียวกัน กับเสื้อสักกีมีดุมที่อกเสื้อห้าดุมทำด้วยโลหะสีเงิน ใช้ได้ ตั้งแต่ นายตบชั้นไป เพื่อประกอบกับกางเกงสีขาวขาว

เสื้อทั้งสามชนิดที่กล่าวนี้ให้มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะ สีเงินเป็นรูปพานรัฐธรรมนูญอยู่ภายในวชิรธรรมจักร เบื้อง

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๐

บรรณรัฐธรรมนูญมรดกโลกกับรัศมีโดยรอบติดที่คอเสื้อทั้ง
ด้านซ้ายและด้านขวา

๓. กางเกงสีทึบแบบขายาวหรือสีขาเพื่อประกอบ
กับเสื้อแบบราชการสีขา

๔. รองเท้าหุ้มส้นชนิดผูกหรือชนิดขัดข้างหรือบูตส์
ดำหรือสีน้ำตาล ประกอบด้วยถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

๕. เข็มขัดหนังสีน้ำตาลมีสายโยงไขว้กันข้างหลัง แล้ว
โยงสอดใต้อินทรีบนลงมาทั้งสองข้างมายึดกับห่วงเข็มขัด

สำหรับนายตำรวจรัฐสภาตั้งแต่จ่านายสิบขึ้นไป ใน
เวลาปกติ จะใช้เข็มขัดสายโยงหนึ่งสาย คาดสพายเฉียง
บ่าขวาในเวลาแต่งเครื่องแบบสีทึบก็ได้ แต่เวลาแต่ง
เครื่องแบบสีขาวหรือเครื่องสโมสร ใ้ห้ดการคาดเข็มขัด

นายสิบและตำรวจรัฐสภาในโอกาสที่แต่งเครื่องแบบ
ปกติ ให้คาดเข็มขัดแต่งดใช้สายโยงได้

ข้อ ๓. เครื่องหัดและเครื่องเต็มยศ แต่งเช่นเดียวกับ
เครื่องปกติสีทึบแต่ใช้หมวกแบบกันแดดสีทึบ มีสายรัด
กางหนังสีน้ำตาล กับติดตราหน้าหมวกใหญ่ขนาดเส้น
ผ่าศูนย์กลาง ๕.๕ เซนติเมตร ติดแน่นกับหมวกนั้น คาด

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๐

เข้มขัดหนังสือน้ำตาลดังกล่าวแล้วในข้อ ๒ (๕) นายตำรวจ และ ตำรวจ รัฐบาล ให้มี ของ ป็น พก ทำ ค้วย หนังสือ เดียว กับ เข้มขัดได้ค้วย สำหรับ นายสิบ ตำรวจ และ ตำรวจ รัฐบาล ให้ ติดทางด้านซ้าย ส่วนนายตำรวจตั้งแต่จ่านายสิบขึ้นไปให้ ติดทางด้านขวา กับ ให้มี ของ หนังสือ เดียวกับ เข้มขัดสำหรับ ขัดกะบี่

ใน โอกาส ที่ แต่ง เครื่อง เต็มยศ ให้ ประดับ เครื่อง ราช อีสริยาภรณ์ด้วย

ข้อ ๔. เครื่องสโมสรรให้แต่งอย่างเดียวกับเครื่องปกติ เว้นแต่ให้ใช้เสื้อและกางเกงสีขาว่า ส่วนรองเท้าใช้รองเท้า สีดำประกอบด้วยถุงสีดำ

หมวด ๒

เครื่องหมายยศ

ข้อ ๕. เครื่องหมายยศมีดังนี้

๑. เช่นนายสิบตำรวจรัฐบาลใช้บังพวนสีกากี ค้วยง สีขาว ติดที่แขนเสื้อตอนเหนือข้อศอกซ้าย มีรูปมุนฉาก

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๕๐

หันมุมลงทางเบื้องล่าง ขนาดยาวจากมุมข้างละ ๕ เซน
ติเมตรกว้าง ๑ เซนติเมตร

นายสิบตำรวจตรีหนึ่งบั้ง

นายสิบตำรวจโทสองบั้งซ้อน

นายสิบตำรวจเอกสามบั้งซ้อน

จ่านายสิบตำรวจสี่บั้งซ้อน

๒. นายดาบตำรวจรัฐสภาใหม่เครื่องหมายทำด้วย
โลหะสีเงิน เป็นรูปดาบสองเล่มไขว้กันติดที่อินทรธนูทั้ง
สองข้าง

๓. นายร้อยตำรวจรัฐสภา ให้มีดอกจันทน์แปด
กลีบ ทำด้วยโลหะสีเงินติดที่บนอินทรธนูทั้งสองข้าง

นายร้อยตำรวจตรีหนึ่งดอก

นายร้อยตำรวจโทสองดอก (คิดเรียงตามยาว

อินทรธนู)

นายร้อยตำรวจเอกสามดอก (คิดเรียงตามยาว

อินทรธนู)

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มีนาคม ๒๔๕๖.

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๖. เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ในเวลาแต่งเครื่องปกติหรือเครื่องสโมสรรให้ใช้แพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทำเป็น แผ่นกว้าง ไม่เกินกว่าหนึ่งเซนติเมตร ครึ่งติดที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ในโอกาสที่แต่งเครื่องสโมสรรจะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองก็ได้

ข้อ ๗. เวลาแต่งเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา ห้ามมิให้ใช้เครื่องประดับกายอย่างอื่นซึ่งมิได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ติดภายนอกหรือทับเครื่องแบบตำรวจ เว้นแต่

๑. เสื้อครุฑบัณฑิตย์ และเครื่องหมายบัณฑิตย์หรือเครื่องหมายใด ๆ อันต้องด้วยความนิยมในทางราชการให้ได้ตามโอกาส

๒. เครื่องหมายของสโมสรรหรือสมาคมในขณะที่ไปร่วมงานของสโมสรร หรือสมาคมนั้น ๆ จะประดับเครื่องหมายเช่นนั้นก็ได้

ตอนที่ ๑๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๔๕๐

---

๓. เสือกันฝน สวมได้ในเวลาจำเป็นเช่นนั้น

๔. นายตำรวจรัฐสภาตั้งแต่ชั้นนายดาบขึ้นไป พัน
 เชนทุกชั้นอนุโลมตามความนิยมได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๐

ก.ป. สรยุทธเสนี

ประธานพฤษสภา

เกษม บุญศรี

ประธานสภาผู้แทน